

**PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ W CHWALIBOŻYCACH
ROK SZKOLNY 2024/2025**

PODS.PRAWNA

§ 4 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. 2019 r. poz. 325)

Cele główne doradztwa zawodowego:

1. Przygotowanie uczniów do świadomego wyboru zawodu zgodnie z ich zainteresowaniami i możliwościami.
2. Kształtowanie postawy przedsiębiorczości i aktywności wobec pracy (aktywizacja zawodowa).
3. Rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania.
4. Kształtowanie umiejętności analizowania swoich cech osobowości w aspekcie wyboru zawodu.
5. Dostarczanie informacji o zawodach, wymaganiach rynku pracy, o systemie szkolnictwa ponadpodstawowego.
6. Kształtowanie umiejętności pracy w zespole, komunikatywności, zaangażowania.
7. Kształtowanie szacunku do pracy.
8. Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji.

Treści programowe.

W programie uwzględniono cztery obszary celów szczegółowych, które jednocześnie wyznaczają treści programowe doradztwa zawodowego:

- 1. Poznawanie własnych zasobów**, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia. **-WRZESIEŃ**
- 2. Świat zawodów i rynek pracy**, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy. **STYCZEŃ-KWIECIEŃ**
- 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie**, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie. **MAJ-CZERWIEC**

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: Planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonocowego poradnictwa kariery. **-CAŁY ROK**

Cele szczegółowe programu w odniesieniu do w/w obszarów:

POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW – uczeń:

2. Rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia);
2. Dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autodiagnozy, ocen innych osób i innych źródeł;
3. Rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
3. Charakteryzuje wartości z uwzględnieniem wartości pracy i etyki zawodowej;
4. Określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – uczeń:

1. Wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając składowe ich opisów, w tym dróg ich zdobywania;
2. Wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy;
3. Porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
4. Dokonuje autoprezentacji;
5. Uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
6. Analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZES CAŁE ŻYCIE – uczeń:

1. Analizuje oferty szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego pod kątem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
2. Analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznanych własnych zasobów;
3. Charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaszkolnej w Polsce;
4. Określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH - uczeń:

1. Planuje ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów;

2. Podejmuje decyzje o dalszej drodze edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym,
3. Określa marzenia, cele i plany edukacyjno-zawodowe na bazie własnych zasobów;
4. Identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie kariery i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy.

Cele szczegółowe w zakresie pracy z młodzieżą:

1. Wdrażanie uczniów do samopoznania
2. Kształcenie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron
3. Wyzwalanie wewnętrznego potencjału uczniów
4. Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie
5. przełamywanie barier emocjonalnych
6. Wyrabianie szacunku dla samego siebie
7. Planowanie własnego rozwoju
8. Konfrontacja samooceny z wymaganiami szkół i zawodów
9. Poznanie możliwych form zatrudnienia
10. Zdobywanie umiejętności przygotowania i pisanie dokumentów towarzyszących poszukiwaniu pracy
11. Zdobywanie umiejętności pozytywnej autoprezentacji
12. Zdobywanie umiejętności przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej
13. Rozszerzenie zasobu informacji na temat sposobów poszukiwania pracy
14. Poznanie lokalnego rynku pracy
15. Kreowanie własnej kariery zawodowej w wyniku samo zatrudnienia
16. Poznanie możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego
17. Preorientacja zawodowa w przypadku stwierdzenia niewłaściwego wyboru zawodu
18. Rozwijanie świadomości mobilności zawodowej i pobudzanie aktywności do poszukiwania alternatywnych rozwiązań w różnych sytuacjach zawodowych i życiowych (w tym bezrobocie i niepełnosprawność)

W zakresie pracy z rodzicami:

1. Podniesienie umiejętności komunikowania się ze swoimi dziećmi
2. Doskonalenie umiejętności wychowawczych

3. Wypracowanie form wspierania dzieci w wyborze ich dalszej drogi życiowej
4. Prezentacja założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów
5. Zajęcia psychoedukacyjne służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci
6. Włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły
7. Przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa narożnych jego poziomach

W zakresie współpracy z nauczycielami:

uzyskanie wsparcia i pomocy w pracy wychowawczej

lepsze rozpoznanie potrzeb uczniów, ich poglądów, oczekiwań wobec szkoły i rynku pracy

Nakreślenie dalszego kierunku pracy z rodzicami i młodzieżą.

Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu są spójne z celami kształcenia ogólnego w szkole podstawowej. Uwzględniają wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne rozwijane w ramach kształcenia ogólnego oraz zadania szkoły i cele edukacji poszczególnych przedmiotów, m.in. wiedzy o społeczeństwie oraz wychowania do życia w rodzinie, co umożliwia realizowanie programu zarówno podczas zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, jak i na zajęciach z wychowawcą, lekcjach przedmiotowych oraz na dodatkowych zajęciach edukacyjnych w tym innych zajęciach obejmujących wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu – w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Cel ogólny oraz cele szczegółowe programu doradztwa zawodowego dla klas VII–VIII szkoły podstawowej są spójne z celami preorientacji zawodowej (przedszkole), orientacji zawodowej (klas I–VI szkoły podstawowej) i doradztwa zawodowego w szkołach ponadpodstawowych.

Zadania szkolnego doradcy zawodowego:

1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.
2. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla Szkoły Podstawowej.

3. Wskazywanie osobom zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na temat: rynku pracy, trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia, możliwości wykorzystania posiadanych uzdolnień i talentów w różnych obszarach świata pracy, instytucji i organizacji wspierających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w życiu codziennym i zawodowym, alternatywnych możliwości kształcenia dla młodzieży z problemami emocjonalnymi i niedostosowaniem społecznym, programów edukacyjnych UE oraz porównywalności dyplomów i certyfikatów zawodowych.
4. Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom.
5. Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.
6. Kierowanie, w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno- pedagogicznych.
7. Koordynowanie działalności informacyjno – doradczej szkoły.
8. Wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo-informacyjnych, udostępnianie im informacji i materiałów do pracy z uczniami itp.
9. Współpraca z Radą Pedagogiczną w zakresie: tworzenia i zapewniania ciągłości działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa, zgodnie ze statutem szkoły, realizacji zadań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej - zawartych w planie wychowawczym szkoły.
10. Systematyczne podnoszenie własnych kwalifikacji.
11. Wzbogacanie warsztatu pracy o nowoczesne środki przekazu informacji (Internet, CD, wideo itp.) oraz udostępnianie ich osobom zainteresowanym.
12. Współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa: kuratoria oświaty, centra informacji i planowania kariery zawodowej, poradnie psychologiczno–pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, wojewódzkie komendy OHP, zakłady doskonalenia zawodowego itp.

Formy pracy:

1. Informacja edukacyjna i zawodowa
2. Konfrontacja samooceny z wymaganiami szkół i zawodów – decyzje
3. Tworzenie bazy informacyjnej
4. Przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa ponadpodstawowego (szkoły zawodowe, technika, licea ogólnokształcące
5. Doradzanie rodzicom uczniów, którzy mają problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.
6. Współpraca z poradnią psychologiczno -pedagogiczną
7. Gromadzenie i systematyczna aktualizacja informacji edukacyjnej i zawodowej

Metody pracy:

1. pogadanki
2. ankiety
3. konkursy
4. rozmowa doradcza
5. poradnictwo indywidualne i grupowe
6. lekcje wychowawcze

Przewidywane efekty:

1. Kształtowanie aktywności zawodowej młodzieży.
2. Pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci.
3. Dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.
4. Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.
5. Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia, porzucania szkoły a potem pracy, jako konsekwencji niewłaściwych wyborów.

Podsumowanie:

Efektem końcowym realizacji szkolnego programu doradztwa zawodowego jest przygotowanie ucznia do podejmowania trafnych decyzji w wyborze dalszego kształcenia oraz przygotowanie absolwenta do ukształtowania orientacji zawodowej, umożliwiającej mu aktywne funkcjonowanie na krajowym i unijnym rynku pracy.

TEMATYKA ZAJĘĆ DLA KLASY 7

Opracowana na
podstawie Programu z
Doradztwa
Zawodowego
SAMOPOZNANIE

Temat zajęć

Cele

Wszyscy jesteśmy
zdolni!

pobudzenie uczniów do
refleksji na temat
zdolności,
zainteresowań,
predyspozycji
zawodowych i
samorozwoju;
poszerzenie przez
uczniów wiedzy oraz
świadomości na temat
własnych uzdolnień i
talentów, ugruntowanie
własnej wartości.

SAMOPOZNANIE

Praca w grupie jako
przykład kompetencji
kluczowej.

zapoznanie uczniów, z
zagadnieniami
dotyczącymi kompetencji
kluczowych; rozwijanie
umiejętności zgodnej
współpracy i
współdziałania w grupie;
umacnianie więzi
grupowych.

SAMOPOZNANIE

Umiejętności a zawód.

rozwijanie umiejętności
samoobserwacji,
poznawania siebie i
nazywania swoich
mocnych stron;
autorefleksja i ocena
własnych zdolności,
zainteresowań,
predyspozycji fizycznych
i zdrowotnych;
uświadomienie roli
wiedzy, zainteresowań i
cech charakteru w
wyborze kierunku
kształcenia lub
przyszłego zawodu.

SAMOPOZNANIE

Moje umiejętności.

rozwijanie umiejętności
samoobserwacji,
poznawania siebie i
nazywania swoich
mocnych stron,

SAMOPOZNANIE	Czym się interesuję?	identyfikowanie przez ucznia różnic indywidualnych w obszarze zainteresowań w obrębie klasy.
INFORMACJE EDUKACYJNO-ZAWODOWE	Jak zaplanować przyszłość edukacyjno-zawodową?	wskazywanie możliwych kierunków rozwoju zainteresowań uczniów, samopoznanie.
INFORMACJE EDUKACYJNO-ZAWODOWE	Moja przyszłość edukacyjno-zawodowa.	uzupełnienie informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy, analiza i synteza informacji przydatnych w planowaniu kariery;
RYNEK PRACY	Zawody w moim najbliższym otoczeniu.	zapoznanie uczniów z możliwościami kontynuowania nauki po ukończeniu szkoły podstawowej.
RYNEK PRACY	Od elektryka do kierownika.	zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów
RYNEK PRACY	Kompetencje na rynku pracy.	przybliżenie uczniom różnorodności zawodów i możliwości edukacyjnych, przygotowanie uczniów do dokonania świadomego i trafnego wyboru dalszej drogi kształcenia.
RYNEK PRACY		zapoznanie uczniów z zasadami panującymi na rynku pracy; utworzenie listy umiejętności potrzebnych na rynku pracy.

TEMATYKA ZAJĘĆ DLA KLASY 8

KARIERA EDUKACYJNO – ZAWODOWA

1. Planowanie przyszłości edukacyjno-zawodowej;
2. Źródła wiedzy o szkołach ponadpodstawowych;
3. Zapoznanie się z wymaganiami i procedurami rekrutacyjnymi;
4. Przygotowanie spotkania klas VIII z ciekawymi osobowościami.

5. Dokumenty aplikacyjne.
6. Testy zawodoznawcze;
7. Kalkulator punktów do szkół ponadpodstawowych.
8. Oferta rekrutacyjna 2024/25
9. Wyjścia grupowe na zorganizowane Dni Otwarte w szkołach ponadpodstawowych.
10. Zawody przyszłości.

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW – uczeń:

1.1 Rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia):

- Moje umiejętności – moje sukcesy
- Zdolności i uzdolnienia
- Temperament jak z bajki

1.2 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej

informacji o sobie wynikających z autodiagnozy, ocen innych osób oraz innych źródeł:

- Moje portfolio i e-portfolio

1.3 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych:

- Czy i ja mogę być bohaterem?
- Ograniczenia czy możliwości?

1.4 charakteryzuje wartości, z uwzględnieniem wartości pracy i etyki zawodowej
Jakie wartości są dla mnie ważne?

1.5 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji

Rozpoznaję swoje aspiracje

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – uczeń:

2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając składowe ich opisów, w tym dróg ich zdobywania:

- Zawody wokół nas
- W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z ...?
- Rzemiosło – alternatywą dla młodych zawodowców

2.2 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy:

- Jak scharakteryzować współczesny rynek pracy?
- Nowe zawody na rynku pracy

2.3 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców:

- Moje zasoby i preferencje a oczekiwania pracodawców

2.4 dokonuje autoprezentacji

- Autoprezentacja, czyli sztuka przedstawiania siebie

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – uczeń:

3.1 analizuje oferty szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego pod kątem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji:

- Szkoły branżowe – szkołami pozytywnego wyboru
- Technika
- Licea ogólnokształcące

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów:

- Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaję ofertę szkół ponadpodstawowych

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaszkolnej w Polsce:

- Szkoła podstawowa i co dalej? Moja edukacyjna przygoda
- W szkole czy poza szkołą? Gdzie się uczymy?
- Co gwarantuje mi szkoła? Kwalifikacje i kompetencje
- Wybieram zawód czy szkołę?

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – uczeń:

4.1 planuje ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej, uwzględniając konsekwencje

podjętych wyborów 4.2 podejmuje decyzje o dalszej drodze edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym 4.3 określa marzenia, cele i plany

edukacyjno-zawodowe na bazie własnych zasobów 4.4 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie kariery i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy.

Plan Pracy przygotowany został na podstawie informacji zawartych w dziale „Doradztwo Edukacyjno – Zawodowe” Ośrodka Rozwoju Edukacji.

<https://doradztwo.ore.edu.pl>